

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

vij. An priuetur testis, qui pecunia conductus falsum deponit, vnde
accusatus ad mortem damnatus fuit? Vbi etiam de Iudice damnannte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

tonius de Marinis in *resolut. quotidian.* cap. 171. num. 5. & Nouarius in *summa Bullarum*, tit. de immunit. Eccles. num. 72. ex eo, quod in Constitutione Gregorij XIV. priuatur immunitate tantum assassinus, tales autem non sint proprie, & rigorose assassini, & ita in sacro Concilio anno 1615. decisum fuisse refert Rouitus in *pragmat. 1. de assassinio*, num. 49. Vnde multo magis contra Farinacium de immunit. q. 8. num. 130. & 133. Bonacinam *loc. cit.* n. 7. & Cutellium *cit. lib. 1. q. 20. n. 3.* sequitur, quod immunitate neque priuatur, qui per proclamata gubernatoris Urbis pro assassino habetur, si assassinus de iure non sit.

SECTIO VII.

An priuatur testis, qui pecunia conductus falsum deponit, unde accusatus ad mortem damnatus fuit? Vbi etiam de Iudice damnante?

SUMMARIUM.

- 1 Assassinus est, & immunitate priuatur testis, qui pecunia, vel alio aequivalenti corruptus, falsum deponit, unde innocens morte damnatus fuit.
- 2 Item Iudex qui pecunia, vel alio aequivalenti corruptus innocentem morte damnauit.
- 3 Opinio, & distinctio in contrarium allata diluitur ab Auctore.
- 4 An autem testis, & iudex, si id fecerint, sed non media pecunia, vel alio aequivalenti, priuentur etiam immunitate, tanquam proditorie occidentes, dissentiunt Doctores.
- 5 Opinio negatiua est probabilior.
- 6 In penis praesertim priuationis immunitatis non sufficit equiparatio, sed requiritur identitas, si casus tamen aliquis contingat, in dubio consulendus est summus Pontifex.

SEquitur sextò, quod etiam assassinus sit, & immunitate priuatur testis, qui pecunia, vel alio aequivalenti corruptus falsum deponit, unde innocens ad mortem damnatus fuit. Item & Iudex, qui similiter pecunia, vel alio aequivalenti corruptus innocentem ad mortem damnauit, quia & tales verè sunt assassini. Atque ita docent Mar. Ital. *lib. 1. cap. 5. §. 4. & 5. n. 114. & seq.* Cutellius *cit. lib. 1. q. 19. n. 14. & 15.* & Peregrin. *cap. 7. num. 42.* contra Bonacinam docentem *disp. 3. q. 7. punct. 6. §. 3. n. 8.* oppositum esse etiam probabile, ex eo, quod testis, & Iudex in dicto casu non sint verè, & proprie assassini, cum non proprie, & physice occidant, sed minus rectè, quia alioquin dici posset, quod neque mandans aliquem occidi media pecunia, sit verè assassinus, & sic penas assassini non contrahat, quod ex probabiliori, & etiam ex communiori opinione Doctorum non admittitur, vt *suprà* dicebamus.

4 An autem tales, si id fecerint, sed non media pecunia, vel alio aequivalenti, priuentur etiam immunitate, tanquam proditorie occidentes.

Affirmant Mar. Ital. *loc. supra cit.* Zambellus in *Reperit. Mor. verb. Ecclesia quoad eius immunitatem*, n. 10. Cutellius de immunit. Eccles. *lib. 1. q. 19. num. 11. & 12.* & alij.

5 Negant autem probabilius Peregrinus n. 42. Bonacina num. 4. Caltrus Palaeus *rom. 2. tract. 1. disput. unic. punct. 10. num. 8.* & Diana *part. 4. tract. 1. resol. 104.* cum non proprie, & physice occidant, quod ad proditorie occidentem, etsi non ad assassinum, vt *suprà* dicebamus, requiri videtur ex vi Constitutionis Gregorij XIV. proditorie occidentes tantum excipientis. Et in penis

(praesertim priuationis immunitatis Ecclesiae, cum tractetur de praedictio illius) non sufficiat equiparatio, sed requiratur identitas. Quapropter ad minus, si casus contingat, cum sit valde dubius, consulendum arbitror Summum Pontificem, sicuti rectè notauit Farinac. in *append. de immunit. cap. 7. n. 142. & Diana cit. resol. 14. & part. 1. tract. 1. resol. 19.*

DVBITATIO XXII.

An immunitate priuatur haereticus? Vbi etiam de haereticis suspecto.

SUMMARIUM.

- 1 Haereticus, qui pertinaciter credit aliquid contra fidem, priuatur immunitate, etiamsi talis esse solum praesumatur.
- 2 Ministri Curiae secularis possunt talem reum ab Ecclesia extrahere, non vt iudicent, sed vt consignent eum Iudici Ecclesiastico iudicandum.
- 3 Haereticus non priuatur immunitate ob alia crimina à crimine haereticis distincta.
- 4 Haereticus, qui de haeresi fuit punitus, immunitate priuatur etiam ob alia delicta à crimine haereticis distincta.
- 5 Delictum quando non excipitur, neque persona quoad illud excipi debet. Quod probatur multis rationibus.
- 6 Haeretici in illis locis, in quibus impunè viuunt, gaudent immunitate pro delictis non exceptis.
- 7 Et multo magis, qui ab haeresi recesserunt, & Ecclesia reconciliati sunt.
- 8 Suspectus de haeresi, eo quod auxilium praestet aliquo modo haeretico, vel blasphemus non gaudet immunitate, non per se, sed ratione haereticis, cuius suspicionem incurrit.
- 9 Suspectus de haeresi ob bonum publicum, & ob fauorem fidei ab Ecclesia extrahi potest, vt examini subiiciatur.
- 10 Cognitio haereticis, & apostasia à fide, cum sit eiusdem speciei, & sortilegijs haeresim contineat, ad forum tantum Ecclesiasticum spectant, nullumque ius in iis iudices seculares habent.
- 11 In ordine ad forum Ecclesiasticum tantum immunitas Ecclesiae locum non habet, vt ex probabiliori DD. sententia.
- 12 Iudex laicus debet suspectos de haeresi retinere, vt eos deinde Iudici Ecclesiastico tradat.
- 13 Dictio (quoquo modo) est generalis, omnia comprehendens.
- 14 Iudices laici olim poterant cognoscere de crimine haereticis, hodie non possunt sub pena excommunicationis ipso facto incurrenda.
- 15 Questio facti criminis haereticis non est magis spiritualis, quam questio facti aliarum spiritualium, de quibus Iudex secularis de facto cognoscit.
- 16 Cognitio de questione facti non est proprie cognitio de crimine; atamen sit Iudex secularis vult se immiscere, potest in hoc casu inhiberi à Iudice Ecclesiastico.

RESPondetur, quod immunitate priuatur haereticus, id est, qui pertinaciter credit aliquid contra fidem, cit. Constitut. Gregorij XIV. & docent communiter Doctores, & merito, quia delinquit contra Ecclesiam, ita vt eam funditus euertat, estque reus atrocissimi criminis laesa Maiestatis diuinae: tum quia immunitas Ecclesiae non conceditur contra potestatem Ecclesiae, sed crimen haereticis (vt *infra* num. 3. dicitur)